

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus
Nominis Tertii**

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

Parergon I. An & quomodo ad hujus tempus & historiam pertineat
revelatio Crucis Caravacanæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

plebit nobis Ferdinandæa Chroni-
ca, cum qua deinceps progrediemur.
De hujus fide ne pessimus aubitare in
argumento tam glorioso quod alias non
videretur Toletanus pratermittere po-

tuisse) facit Lucas Tudensis
mero 7, eandem ad Xerez
riam, ab Alphonso Regis
relatam, paucis verbis vehementer
extollens.

P A R E R G O N I.

An & quomodo ad hujus temporis ac Regis historiam
pertineat reuelatio Crucis Caravacana.

49
De Cruce
Caravaca-
na narratio.

Ioannes de Robles, Caravacensis Presbyter, anno
MDCXV Madriti imprimendam vulgandamque curavit
Historiam apparitionis & miraculorum sanctæ
Crucis Caravacanae. De miraculis, quæ sunt recentioris ævi fere omnia abundeque testata, nemo ambigit: apparitioni miraculose, quoad substantiam rei, sufficientem fidem faciunt, præter immemorabilis temporis traditionem, antiquissima ipso in loco monumenta, de quibus infra. Temporis circumstantiam, ratione cuius ea res admissetur historiae sancti Regis, tum à Roderico Caro tum ab alio, Ioannis de Robles auctoritate motis, dubiam merito faciunt illa ipsa, quæ jam dixi antiqua monumenta.

Io. Zamora
tributa, ut
casus testis,

50 Hoc prius quam ostendo, lubet verbotenus producere totum suspectæ nobis narrationis fundamentum, cuius auctor dicitur, Fr. Joannes Ægidius Zamora, in Additionibus seu Adversariis, quas contra aliqua puncta Chronici, à Juliano Toletano Archipresbytero compilati, scripsit de mandato sancti Regis Ferdinandi, quemadmodum eæ reperiuntur in quaterno P. Mag. Hieronymi Roman de Higuera. Vereor, lector, ne cum Juliano Toletani Chronicon & Higuera nominari vides, intelligis qualis in talibus sit fides Higuera apud eruditos, & quale illud Pseudo-dextero succenturiatum Juliani opusculum, continuo præjudices, & apud te desinas, has quoque Ioannis Ægidii Additiones Chronico isti oppositas, ab eadem produsse officina, ex qua tot alia sçmentata emanaverunt, omnem ecclesiasticam historiam apud Hispanos & quidam
ibidem

ibidem est rerum sacrarum inquinantia. Sed iudicium, obsecro, suspende tantisper, & qualem qualem Joannem Ægidium prius lege.

51 Anno MCCXXXI, ut ex relatione Conchenfi & Carabacensi constat, profectus est ex urbe Conchenfi cum salvo conductu Regis Mulei Azebutei, Caralis & Valentia, Dominus Genesis Petri Chirinus, Persona Conchenfis Ecclesiae, nepos Chirini populatoris Concha, Carabacam ad praedicandum Euangelium Christi Christianis captivis & Mauris. Cumque iste sanctus vir Magister Genesis semel plusque quam alias invehetur in sectam Mahometi; ipso die sanctae Crucis Maji, iussus est a Rege Azebuteo inter captivos conjici in vincula. Postmodum, anno sequenti mense Januario in fine, cum Rex iussisset captivos duci ad se, visus est & ipse sanctus vir; qui questus est quod in vincula coniectus esset sub fide publica & salvo conductu. Rex dixit, nisi hujus rei rationem habuisset, plane interfecisset: & iussus est recludi; donec sub finem Martii, cum Rex inquireret singulos de suis officiis, Mag. Chirinus dixit, se Sacerdotem esse Christi. Et cum juberet Rex, ut sacrificaret; dixit, id fieri non posse sine sacris vestibus. Missus est qui Concha illas afferret: quibus allatis, & frontali, & ara, & calice & aliis necessariis ad divinam celebrationem, indutus vestibus cum subtristis stetisset, dixit Rex, quid subfisteret? Respondit Chirinus, Crucem deesse. Rex vero attollens oculos, vidit duos Angelos afferentes Crucem Patriarchalem, quam abstulerant ex collo S. Roberti Patriarchae tunc Hierosolymitani, idque Angelis nuntiantibus scitum, & Carabacensibus misso nuntio est comperum.

52 Haec Crux erat ex ligno sanctae Crucis, ubi Christus pependit. Perfecit Sacrum Chirinus, & sunt qui dicant Regem in Hostia vidisse puerum formosissimum. Qui tantorum miraculorum magnitudine (ut quod Hierosolymis vulgo jactaretur ante, hanc

annum signans 1231

& Crucem allatam Hierosolymis dicens

crucem disparuisse post annum MCLXXXIV, invenit autem Patriarcha Dositheus) stupefactus, proponit se Christianum fieri: vocatusque est Rex iste, Dominus Vincentius, idque sub Rege Jacobo Aragonum Bellatore. Hoc miraculum accidit ipso die inventionis sanctæ Crucis mense Majo, qui semper in Ecclesia dies illuxit faustissimus, & toti terrarum orbi celeberrimus. Crux etiam ex illo ad hunc diem cepit multis clarere signis & miraculis, & per Hispaniam illustris haberi. Ego dum hæc scriberem aliquoties allocutus sum, scilicet Azebuteum vel Dominum Vincentem Velvisium. Erat homo comis, humanus, prudens, justus, proceri corpore, jure regio, oculis pulcherrimus, facie decora plena majestatis, capillis demissis, integumento capitis serico, veste purpurea, semper multis famulis comitatus; filii eum sequuntur.

3. Maji,

peccat contra regiam

53 Hactenus fidele istud & Latinum coevi testis, si Superioris placet, monumentum: sed in quo difficile sit speciem aliquam vetustatis agnoscere, facillimum suspicari novitatem, ex vocibus recentioris plane usus, ut sunt, Salvus conductus, Persona, Magister, Populator, Frontale, Sacrum, Ara, isto seculo XIII non sic nominata. Jacobus Arragonia Rex, titulo Bellatoris hic insignitus, ac veluti jam mortuus memoratus (quid enim alias eum attinebat potius nominare, quam Ferdinandum, cui fingitur scribi fabula, cuique suberat Caravaca, medio inter Toletum & Concham in cresta) Rex, inquam Jacobus anno MCCXXI primum natus, vix dum excefferat adolescentiam, totis triginta annis Ferdinando superstes. Robertus Patriarcha Hierosolymitanus circa annum MCCXI primum ordinatus fuit, non Hierosolymis, sed Accone, post captam ab infidelibus urbem sanctam, sede exulantium Latinorum Patriarcharum, certe anno MCCXXXVI primum mortuus est Jacobus de Vitriaco, postulat in Patriarcham, post cuius obitum Gregorius IX ad illam Cathedralem evocavit Valentinum in Gallia Episcopum Gerondum vel Geraldum.

& Patriarchatū chronologiam.

dum, decessorem Roberti. Quomodo autem ad Latini Patriarche potestatem venisset Crux, à Dositheo Græco & schismatico Patriarcha inventa? Aut quomodo merebatur hic invenire, quod tribus ante captam à Saracenis urbem annis, Latinus Patriarcha Heraclius amiserat?

54 Cur autem vocatur Crux Patriarchalis, & de collo sumpta dicitur? Recentius omnino inventum est Patriarchis duplicem Crucem assignare: ut autem ad collum gestari potuisset vice Encolpii (quo nomine appellabant Græci reliquiarum thecas cruciformes, ex catenula de collo gestari solitas, sicut explicat Goar in Euchologio pag. 313) debuisset superne habuisse annulum, per quem catenula seu vitra collo injicienda posset duci: Ast in ligno, undequaque integro & nusquam forato nullum uspiam est vestigium annuli, cui insereretur ipsa catenula. Sicut ergo ex eo quod in Cruce Caravacana inferne nec clavícula nec clavícula foramen appareat, recte colligit Robles non esse ipsam ex earum genere que hastili imposta præferebantur Episcopis vel Patriarchis; (Si tamen Græcis in hastili præferebatur, de quo valde dubito) sic & nos ex consideratione partis superioris inferre possumus, eandem non fuisse eo factam, ut de collo portaretur. Est ergo simpliciter talis, qualem Græci, non solum Episcopi, sed etiam Presbyteri in Liturgia sua ante se constitutam habent super altari, nulli infixam basi, quo tractari facilius possit quando eam utendum est, tum ad alia, tum ad benedictionem solennem aquæ, in festo Epiphaniæ eidem ter immergendâ, sicut ipse à Græcis nostris tali die usurpari Romæ vidi. Nec duplici ejus transverso ullum mysterium subest: cum videas à Græcis indifferenter usurpari Cruces, aut semel aut bis transversatas, tum alibi tum in imaginibus Sanctarum Parasceves, Barbaræ, & Marinæ ante tomum v. Maji pag. LXI & in parvo Moscorum Triptycho, ubi M. Piatenka, id est Parasceve, in manibus duplicata Crux ponitur, uti & in vetustissima S. Rosaliæ Panormitanæ imagine in monasterio Marturanensi. Sed cum hujusmodi manuales Cruces inferius manubrium longius habeant, non item Crux Caravacensis, restat solum, ut eum quem dixi usum habuerit in Sacris,

non alium ullum. Vnde vero allata sit, definire præsumat nemo; nemo etiam cum fundamento asseveraverit formatam esse ex ligno vera Crucis, ex qua pependit Dominus. Satis nobis sit, quod Angelorum ministerio allata credatur; quod utique ad eam specialius venerandam fidelibus omnibus abunde sufficit.

Et contra-
ria est vetu-
stissima in-
scriptio
Arabica

55 Nunc quod attinet ipsum qui in principio notatur an-
num, non Hispanica Era, qua tunc adhuc sola in usu erat,
sed à Christi nativitate numeratum, communi omnium alio-
rum qua Higuerca produxit figmentorum vitio: quod, in-
quam, ad annum attinet MCCXXXI, propter quem atati S.
Ferdinandi res hæc adscribitur, falsitatis eum convinci,

notanti an.
Heg. 594

quamvis nesciat, ipse Robbes, quando cap. 13 proponit for-
mam orbicularis fenestrae, in turri Caravacana adhuc serva-
ta, per quam ipsi sacello, & altari ubi Crux sancta custoditur,
lumen venit; & interpretatio characterum veterum Arabi-
corum in pariete circumcirca sculptorum, quam ait hanc esse,
scriptam à peritissimo Linguarum peregrinarum interprete,
Licentiate Michaele de Luna medico. Anno quingentesi-
mo nonagesimo quarto Arabum, tempore Maho-
met,

met, Abuzeyt Rex potentissimus, & triginta homines, in hoc habitaculo conversi fuerunt ad Salvamenti veram legem (& hoc Dei gratia Cruce duplicata mediante, quam Angeli Dei attulerunt) & alii multi eos comitantes & adjuvantes ad celebrationem: ad quorum memoriam hæ littere fuerunt cælatæ.

56 *Anni Hegiræ Arabicæ lunares sunt, dierum dumtaxat CCCXLV, quorum epocha ab omnibus nunc peritis constituitur in anno DCXXII, die XV Iulii; sic ut primus iste annus finiatur anno DCXXIII die III Iulii: atque ita retrogradiendo per dies X, progredimur, donec circulo nostrorum mensum revoluto, annus unus Arabum incipiat mense Ianuario, & sequens mense Decembri unius ejusdemque nostri anni; sicut fit anno DCXL, quando cum die I Ianuarii inchoatur annus Hegiræ XIX, & die XX Decembris annus XX ejusdem Hegiræ; tum vero post quoslibet triginta duos annos idem uservenit. Sic ergo procedentibus annorum triginta duorum cyclis, contingit annorum numerum Arabibus, magis quam nobis crescere; & annum illis DXCV, qui equaliter progrediendo nobis debuisset esse MCCXV in isto progressu inequali solum est MCCCXIII quemadmodum videre est in tabella chronologica, inserta novo Glossario Cangii ad vocem ^{quiesc} Christi _{sti 1198.}*
Annus, continente epochas, tum antiquiores recentioresque alias, tum etiam Arabum, in annis expansis à Ioanne Gravio Anglo reductas.

57 *Iste autem annus MCCCXIII Christi, ad quem prænotati characteres Caravacani reducuntur, optime convenit cum imperio Mahomad; qui videtur post cladem Christianis illatam anno MCXCV successisse patri suo Miramolano, in Africam compositis induciis regresso, qui his finitis parem ad Navas Tolosanas cladem recepit anno MCCXIII: post quam in Africam regressum volunt, relicto Hispaniarum regimine fratri suo Zeyt Avozecrih, sicut eum Rodericus appellat. Quidquid autem sit de isto recessu, dicit Robles Mahomadum obiisse anno MCCXIX; atque ita destruit, quod maxime probatum cupiebat, de anno MCCXXII quo Crux Caravacana*

*pertinens ad
tempus R.
Mahomad.* cana sit allata: siquidem jam non amplius vivebat Mahomad, quo regnante res contigit. Mirum est autem quod in annis Arabum ad communem calculum reducendis, neglecta methedo quam agnoscit tradi à Marmol in Historia Africana, & à Mariana in Hispana, utique talium intelligentissimis; maluerit sequi Pinedam, docentem quod Mauri lunares suos annos equaverint solaribus, triennali quodam embolismo; atque ita eos habuerint aequales nostris. Nam etiam hoc posito, quod tamen non probatur in usu civili valuisse; posito etiam quod Epocha Hegira predicta sumenda sit ab anno DCXXX, quod tamen, jam non recipitur; additi ad DCXXX anni DXXV non plures faciunt quam MCCXXIV; atque ita transitur atas Mahometi, nec tamen obtinetur annus qui pretenditur MCCXXXII.

*quando non
regnabat S.
Ferdinandus,* §8. Subverso in istum modum Higuera figmento, & vel ex ipsi Caravacensibus monumentis falsitatis convicto; corruunt omnia quaecumque ruinoso isti fundamento Castellani Arragonique scriptores, à Robles citati, in ediscarunt; fingendo circumstantias, quibus orsam male fabulam adornarunt. Ut quod Abuzeyt fuerit ille à Roderico nominatus Avozecrith, frater Mahomadi, idemque Rex Murciae, Valentiae & Caravacae: qui Ferdinandi atque Jacobi Regum armis concussus, pacis causa Concham venerit ad Ferdinandum; hospitioque Genesii Presbyteri usus, eidem fecerit facultatem Caravacam excurrendi: post miraculum vero allata, ut dictum est, Crucis, suumque baptismum coram Ferdinando Rege & filiis celebratum, regno privatus à rebellibus subditis, confugerit ad eundem Ferdinandum cum uxore & filiis, Alphonso & Ferdinando in baptismo dictis: multisque donatus possessionibus, post rem fideliter contra Mauros gestam in obsidionibus Cordubensi ac Hispalensi, apud Concham consenuerit & vixerit usque ad annum MCCCLXX octogenario major, quidquid in regno Valentino jam Christiano possidebat dono Jacobi Regis, relinquens predictis filiis; de aliis vero in Murciensi regno possessionibus, disponens in favorem Hospitalis S. Jacobi Conchenfis.

59 Si conjectare liceat, mihi nihil propius verosimili
 occurrit, quam quod Abuzeyt iste Caravacanus, Alphonfi <sup>sed avus e-
 jus Alphonfi</sup>
 IX initio fuerit Rex Concha, & subditus Mahomado, sicut ^{sus.}
 & alii plures civitatum majorum Reguli, Reges dicti, quod
 essent è regio sanguine, vel ex usu seculi XIII, cum plurimi
 sibi titulum istum sumerent inter Mauros. Hic vero, Concha
 ac tota circum regione per Alphonsum prædictum sub-
 jugata anno MCLXXVII, vitam ac libertatem pactus, permissus
 sit more suo vivere Caravace; Mauris autem circa annum
 MCXCV erectis presentia Regis Almahadi, immani cum ex- <sup>ipse vero
 nascebatur.</sup>
 ercitu ex Africa transjicientis, amissa recuperare sperans Abu-
 zeyt iisdem se conjunxerit, pugna & victoria ad Alarcu-
 rim, anna istius seculi XCV obtenta, particeps; ex eoque fe-
 rociior erga Christianos, quorum complures abduxerit secum
 Caravacam. Inter captivos autem habuerit etiam Sacerdotem
 istum, cuius nomen ignorare malim, quam ex Higuera discere;
 & eo Missam celebrare iusso, factum sit miraculum, propter
 quod non solum ad obedientiam Alphonfi redierit barbarus,
 sed etiam ad Christianam fidem accesserit, cum aliquot è suis
 anno MCXCVII. Cum autem eodem isto anno natus sit S. Fer-
 dinandus, dici potest præsagium hoc fuisse, quod per eum
 Crux exaltanda plurimum, atque ad sacra religionis cultum
 toto ista regione reducenda foret. Sic optime consistunt, nec ni- <sup>Rei gesta
 historia</sup>
 hil ad S. Ferdinandi laudem faciunt, quæcumque ante Hi-
 gueræ signa Caravaca sciebantur de revelatione & histo-
 ria Sanctæ Crucis: atque imprimis relatio facta à Commenda-
 tore Caravacensi Garcia Lupi de Cardenas, anno MCCCC-
 LXXX exhibita coram testibus & Notario, ex suo originali
 Hispano apud Robles cap. 11 sic Latine sonans.

60 Omnibus, quaternum hunc testimonii visu- <sup>multo verã
 cius discen-
 da ex Nis,
 Carava-
 censi anni
 1489</sup>
 ris, quos Deus honoret & servet à malo. Ego Gar-
 cias Lupi de Cardenas, Commendator Carabacæ,
 Concilium, Equites, Scutiferi, Rectores, Officiales
 & Boni-homines prædictæ villæ, inclinamus &
 commendamus nos vestræ gratiæ & nobilitati, tam-
 quam iis quibus optamus, ut Deus honorem multum
 multamque felicitatem impartiat. Sciat, quod
 ad

ad notificandum & demonstrandum fidelibus omnibus Christianis statum veræ Crucis Caravacensis, & miracula quæ per illam sunt facta ac fiunt quotidie, uti visibiler conspexerunt majores nostri, & nos conspiciamus quotquot hodie sumus habitatores hujus villæ; mittimus Gratiæ vestræ Procuratorem nostrum, Fr. Petrum Prædicatorem Ordinis Prædicatorum: quem etiam rogamus ut velit habere custodiæ ac gratiæ vestræ commendatum, juvetisque elemosynis vestris, ad exornandam reparandamque sanctam ecclesiam & turrem sanctæ ac veræ Crucis, quæ in hunc modum reperta est.

*narrante,
quod deficiente
ad
Missam
Crucis,*

61 Cum Rex Zeyt Abuzeyt, suo tempore potens Rex Carabacæ, haberet captivum Clericum quemdam Presbyterum; accidit sciscitari ex eo Regem, quare Missam celebraret. Qui respondit, Scito, Rex quod omnis Clericus ordinatus ad Missam, postquam sacris vestibus indutus est, & protulit sancta illa verba, quæ Christus dixit feria quinta in cœna, Hostia illa quam elevat fiat caro, & vinum in calice merus sanguis: & sic conficit Clericus corpus Dei puri ac veri. Dixit Rex, quod hoc non crederet, nisi seipsum faceret id videre. Respondit Clericus, Domine, si mihi facis adferri omnem apparatus necessarium ad faciendam Missam, faciam te videre quod cupis. Tum Rex mandavit ut quidquid necessarium erat referret in syllabum ad memoriam: & hoc fecit Clericus, nisi quod oblitus fuerit Crucis. Deinde misit Rex nuntium suum; quo reverso, die mane sequenti surrexit Clericus, & recitavit Horas suas; unaque cum Rege ingressus turrim castri, ubi veræ Crux est, vestivit sese, fecit confessionem devote, & accedens ad altare veneraturus Crucem, nullam reperit: quapropter animo consternatus conversusque ad Regem, dixit, Deficit una ex rebus maxime necessariis ad Missam dicendam. Quærenti vero, quæ; respondit, Crux, Domine. Tum Rex aspiciens versus altare, visa ibi sancta

*ea ab Ange-
lis allata
fuit,*

sancta ac vera Cruce, dixit: Estne ista, quæ stat supra altare? Accepitque illam Clericus cum magna devotione, & cœpit Missam dicere. Et quando elevabat Hostiam, animadvertit Rex inter manus Clerici puerum candidum & formosum: ille autem Missam absolvit.

62 Eadem hora cognovit Rex Zeyt Abuzeyt, quod lex Christianorum erat res sancta: & liberavit Clericum, factusque est Christianus ipse, & subditi ejus quotquot voluerunt: & dedit terram suam Christianis: qui vicissim ei dederunt turrinam circa Concham, quæ vocatur turris Abuzeyt, ut illic vitam duceret: & ibi sepultum jacet ejus corpus. Atque hæc est primigenia historia veræ ac sanctæ Crucis, quamvis pro dignitatis suæ magnitudine satis describi nequeat.

63 Venio ad antiquissimas in Caravacensi ecclesia picturas, quas idem Robles describit cap. 14. tam consonas jam dictæ narrationi, quam nihil continentes quod saveat figmentis Higueræ & sequacium ejus. In pariete collaterali altari, quod est in capella sanctæ Crucis, ad latus Evangelii, cernitur pictura Regis, equo insidentis, & toga cerulea induti; juxta quem stare videtur multus populus, Clericum captivum adducens: in ora autem togæ extima, velut acupictæ cernuntur hæc notæ,

DMVLLPDRPHESVIN
SELONEXHNSJETT

quas Licentiatus Luna sic interpretatur: In memoriam meæ conversionis, & ad gloriam Dei, obtuli hanc Regiam vestem, ad induendum eam in die sanctæ Crucis, propter solennitatem festi.

64. In arcu etiam sellæ equestris, cui Rex videtur infidere, similiter notati leguntur characteres hi;

OMRONBDRW

quarum hic
explicatur
epigraphæ,

Id est, Cum hoc equo exaltavi legem Dei, & vici inimicos ejus in prælio multis vicibus. In altero parietis latere ad cornu Epistolæ, exprimitur disputatio Regis & Sacerdotum ejus cum Clerico, Rex autem sedet in sedili, & Clericus stat atque incipit Missam; interim dum Angeli demittunt Crucem, quæ est ea magnitudine ac forma quam exprimimus.

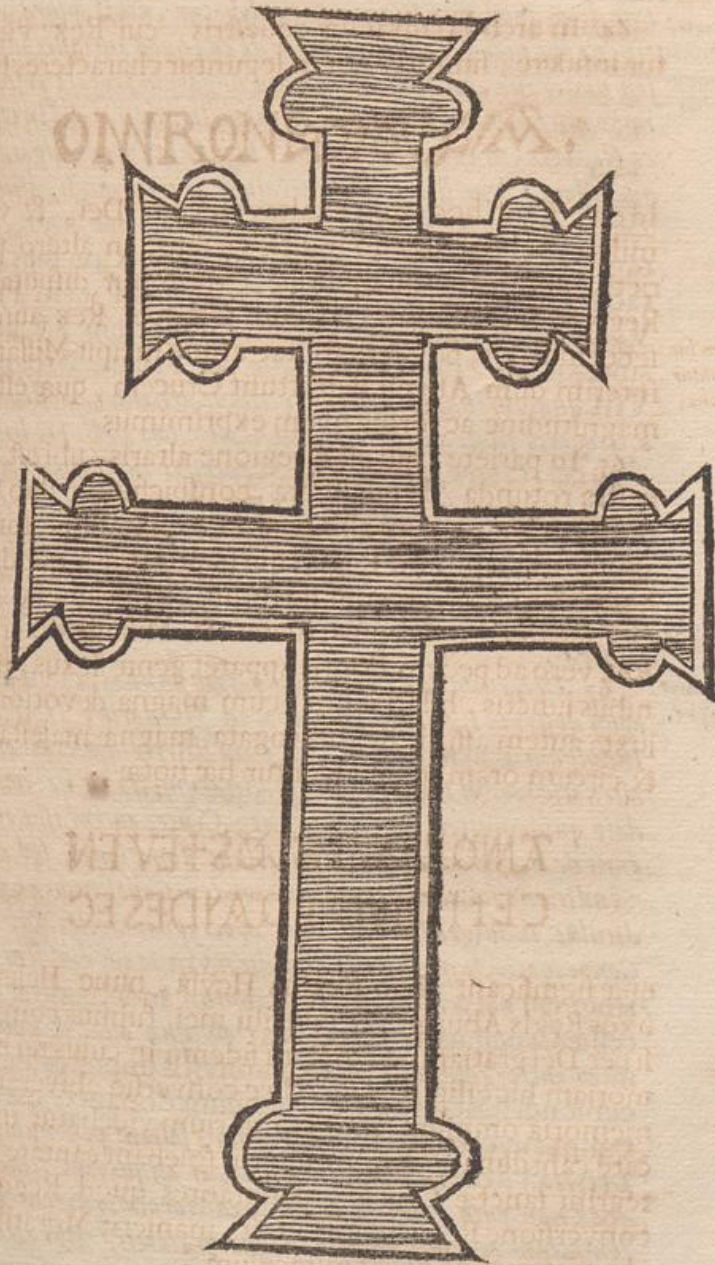
65 In pariete, qui est è regione altaris, ubi est fenestra rotunda, de qua supra, conspiciuntur duo Sacerdotes Mauri, cum aliis magnæ gravitatis personis, assistentes baptismo Regis; qui baptizatur à quodam nostro Sacerdote, eodem, quantum ex lineamentis faciei apparet, qui captus fuerat & Missam dixerat: Rex vero ad pedem Fontis apparet genu flexus, manibus junctis, hilari vultu, cum magna devotione; juxta autem assistit Regina togata, magnæ majestatis, & circum oram togæ videntur hæ notæ,

ANQP2XBEIS LQSTEVEN
CET+QISQ+EQAYDESEC

quæ significant: Ego Regina Heyla, nunc Helena, uxor Regis Abuzeith & duo filii mei, fuimus conversi per Dei gratiam ad sanctam fidem; in cujus rei memoriam hic effigiata sum. Hæc conversio abiverat ex memoria omnium, imo contrarium videbatur indicare cantilena, quam antiquitus solebant cantare peregrini sanctæ Crucis, denotantes quod Regina, conversione Regis mariti audita manserit Moratilla, ubi erat quando fiebat miraculum.

66 Atque hæc abunde sufficiant ad instruendum lectorem,

1619

de
hi ;

vici
pa-
tio
tem
m ;
t ea

fe-
Sa-
nis,
am
fa-
rat:
na-
ne ;
tis,

na,
er-
ne-
ex
di-
pe-
na,
la,

cb,
am

Indulgentia
cum Cruci-
bis Carava-
canis alias
edite,

tam de eo quod ante Higuera[m] credebatur, nihil absurdi con-
tinens aut non verosimile; quam de eo, quod antiquis adjecti-
somnia[m] iste, & stolidissimarum nugarum propola primus,
nullo nisi emotæ mentis titulo excusabilis. Item quod in Galli-
ca Historiæ Caravacanae epitome, hic Antverpia vulgata per
quemdam Carmelitam. Discalceatum anno MDCLII, aliisque
Latine & Hispanice editis Relationibus quas non vidi, sub-
textantur Indulgentiæ, velut applicatæ Crucibus, at-
tactu Caravacanae Crucis sacratis, per Papam Pium
V, & confirmatæ per Papam Gregorium XV anno
MDCXXII, ac denuo confirmatæ per Papam Urbanum
VIII: quarum indulgentiarum ultimus, articulus, qui debuisset
à Gregorio fuisse adjectus, prioribus omnibus addit pro habenti-
bus tales Cruces, Benedictiones concessas in Canonizatione
S. Caroli Borromæi facta à Paulo Papa V annis XLVIII post ob-
itum Pii: hæc autem sunt tam ample, ut tales ulterius non
propagandas, nec tanta cum plenitudine elargiendas censue-
rit Papa Alexander VII, id nobis suomet ore testatus anno
MDCLXI.

declarantur
apocrypha.

67 Decretum ea de re promulgatum anno MDCLVII habet,
apud nostrum P. Georgium Gobat in Quinario, Tract. 4 de
Indulgentiis num. 678, in quo etiam diserte cavetur omnis
alienatio rerum Indulgentiis præditarum; ita ut nec commo-
dato quidem alteri concedi possint: Cruces autem istæ transi-
eunt de manu in manus, non solum donatione, sed etiam
venditione. Extat etiam apud eundem Gobat num. 703 In-
diculus Indulgentiarum, quas apocryphas declaravit sacra
Congregatio Inquisitionis, sub die XVIII Maji ejusdem anni
MDCLVII; ubi penultimo loco ponuntur Indulgentiæ con-
cessæ Crucibus de Caravaca: ob quæ aliæque num. 705
idem auctor concludit, quod manifestis impostoribus ac-
censendi sunt omnes, qui vendunt donantve eas aliis,
tamquam ornatas Indulgentiis, saltem post hujusmodi
Decreta; si tamen adhuc inveniuntur aliqui tam temerarii,
quod non puto, nisi forte ex prædictorum ignorantia, cui
consilium oportuit indicio abusus præteriti. Qui etiam re-
latius apud nos serperet, cavere volens R. P. Guilielmus de

Vael Flandrobeltica nostrae Societatis bis Praepositus Provincialis, anno MDCXLIX Teutonice imprimendam vulgandamque curavit Epitomen praememoratae Historiae, sumptam ex eodem Robles, omisis istiusmodi Indulgentiis: qua occasione in formam aliquanto minorem, quam Robles dederat, & elegantiore nonnihil, contracti fuerunt inscriptionum Arabicarum typi lignei, quibus hic usus sum.

68 His jam prelo subjiciendis, dum typos emendo, video characteres omnes Arabicos, qui à dextris ad sinistram duci debuerant, more nobis contrariò, inversos reperiri apud Robles, quomodo eosdem etiam hic incidendos curarunt alii, quorum antiquis formulis usus sum, ea sola excepta quae ponitur num. 64, quae quia inter operarum manus amissa fuerat, de novo sculpta est. Non lubet ob rem tantillam prelum sistere, donec novae figurae sculptae fuerint; cum eruditus lector excusaturus sit facile errorem ex aliena ignorantia commissum: Orientalium vero linguarum imperito perinde sit, quomodo scriptas inveniat litteras quas non intelligit.

CAPVT VII.

Ingens victoria de Mauris ad Xerez relata per Alphonsum sancti Regis fratrem.

Narrat porro historia, quod cum Rex Zamor-
ram venisset, uti superiori capite dictum est, ⁶⁹ inde miserit fratre suum Alphonsum ad in-
ursionem faciendam in terras Maurorum, <sup>Missus Al-
phonsus fra-
ter,</sup> jungens ei D. Alvarum Perez de Castro, na-
tione Castellani, ut exiguam Infantis a juvenis ex-
perientiam grandi sua prudentia suppleret cum titulo
Capitanei: erat enim Eques perquam strenuus &
exercitus in armis: occasionem vero magnum ali-
quem successum sperandi contra Abenhuc Mauro-
rum Regem offerebat subditorum ejus contra ipsum
rebellio, postquam Ambalule Miramolius Maroc-
chos redierat, trajecto mari. * Infans ergo Alphonsus,
^a

G

fus,